

S. 570 A 13

ÖFVERSIGT

AF

KONGL. VETENSKAPS-AKADEMIENS

FÖRHANDLINGAR.

TRETTONDE ÅRGÅNGEN.

1856.

Med fyra taflor.

STOCKHOLM, 1857.

P. A. NORSTEDT & SÖNER,
Kongl. Boktryckare.

Ny Exsiccatsamling af svenska Lichener. — Hr STENHAMMAR hade insändt ett exemplar af »Lichenes Sueciæ exsiccati, editio altera, fasciculus I», åtföljdt af följande meddelande:

Behovvet af en samling, som denna, har länge varit insedt, icke endast såsom hjälpmedel för lafvarnas kännedom inom fäderneslandet: den eger äfven för utlandets vetenskapsmän ett särskildt intresse, då de nordiska, äfven rikare utvecklade och fruktalstrande lafformer jämföras med det mellersta Europas. Vid dessa växtalsters mångformighet och svårigheten att med konstspråkets tillhjälp urskilja närbeslägtade arter, utgöra jemväl exsiccatsamlingar ett oundgängligt hjälpmedel att förebygga förväxlingar och missförstånd. Vid den utveckling Lafvarnas kännedom under de senare åren vunnit, har man derföre sett nya exsiccatsamlingar framträda i Frankrike, Tyskland, Schweiz och Italien; och bredvid dessa skall en svensk samling kunna intaga en aktad plats. Den upplaga, som af Professor EL. FRIES och under hans inseende, för flera tiotal af år sedan, började utgifvas, finnes — med undantag af dess sista, nyligen genom Hr THEODOR FRIES besörjda häfte — icke mera att tillgå, och efterfrågas förgäfvades af utlandets vetenskapsmän. Den nya upplagan åsyftar att, så vida den kan fortgå i en följd af fasciklar, ersätta den förra. I samråd med Professor FRIES är den dock ordnad efter en annan plan. Det mest önskvärda, att arterna kunnat gifvas i en systematisk följd, har mött öfvervinnerliga hinder i svårigheten att i denna följd kunna sammanbringa naturalstren från vidt aflägsna trakter af fäderneslandet. Derföre har det blifvit nödvändigt att endast till någon del utföra denna plan, så att alla arter af ett slägte eller någon dess särskilda grupp, hvilka i den förra upplagens särskilda fasciklar spridda meddelades, gifvas tillsammans och på en gång i samma fascikel af den nya, men någon systematisk följd icke kan iakttagas vid valet af släkten eller grupper, som i hvarje fascikel upptagas. Så meddelas i denna första fascikel alla de i Sverige inhemska arter af släktena *Nephroma*, *Solorina*, *Sticta*, *Umbilicaria* och *Endocarpon* samt af *Evernia* (FRIES Lichenogr. Europ.) den

grupp, för hvilken ensam några nyare Lichenologer bibehålla slägtnamnet *Evernia*. Det bästa medlet till arternas fullkomliga kännedom, genom tillfället att jämföra dem med hvarandra och att undanrödja alla förvillelser vid deras synonymi, är härigenom beredt. Serskilda former af samma art, synnerligen sådana, hvilka i ACHARII skrifter varit såsom skilda arter anförda, blefvo i förra upplagan under serskilda numer upptagna i olika fasciklar af samlingen; de upptagas i denna nya upplaga ställda bredvid hvarandra, utmärkta med serskilda bokstafstecken (a, b, c), under en gemensam artnummer. Den under sitt äldre namn bekanta *Parmelia bracteata*, på detta sätt uppförd under n. 16 *Biatora fulgens*, röjer sig vid första anblicken såsom en den senares, på sin vanliga växtlocal, de torrasto kalkhedar, uppkomna form, ehuru detta förnekas af Tysklands senaste Lichenolog KOEBER (Systema Lichenum Germaniæ pagg. 112 och 118), som icke sett någondera af dessa båda former på dess växtlocal, men dock hänförer dem under skilda släkten. Då n. 25 *Umbilicaria vellea spadochroa* jämföres med formen b. af den nästföljande n. 26 *Umbil. hirsuta*, kan den förblandning af dem, som föranledts i äldre lichenologiska skrifter genom likheten af deras svarta beklädnad på undre sidan, icke blifva förvillande. Den under bokstafstecknet b. gifna formen af n. 30 *Endocarpon pusillum* är den sanna *Endoc. pallidum* Achar. Synops. Lich. och kunde efter olika åsigter betraktas såsom egen art. Den upplyser ett misstag af Schweiziska och Tyska Lichenologer, som under detta Achariska synonym anför en annan från *Endoc. pusillum b. rufescens* knappt i något väsendtligt afvikande form. I den nya upplagan hafva, jemte exemplar af högnordiska arter från Svenska Lappmarken, då Norrska exemplar kunnat erhållas, äfven dessa blifvit, för jämförelse, under serskildt bokstafstecken bifogade (*Umbilic. cylindrica* och *Umbil. atropuinoso*); och då den egentligen högnordiska arten *Umbil. proboscidea* i något förknappad form nedstiger på medlersta Sveriges högre bergåsar, har äfven denna knappare form, under bokstafstecknet b. blifvit meddelad.